

ՄԵԶՄՈՒԷՄԻ

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'Rue de Pera 65

ԱԷՊԱԷՐ

مجموعه اخبار

بك اوغلي تقسيم جاده سی ٦٥

Հաղթանակ միւթէպիւղի խոսուսաթ իշխն Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԻ միւրաճապթ օլունաւ — Իտարէխանէմիդ Պէյօղլունտա Ճապտէի քէպիրտէ 65

ԱՍԻԹԱՆԻ 5 ՅՈՒԼԻՍ

ԱՊՕՆԵՄԱՆ ԵԱՐԹԱՐԸ

Սէնէլիկի Տէրիսաւտէթ իշխն	70 ՊՐ.
Աթըր այլըզ	40
Իւշ այլըզ	20
Թաշրանա սէնէլիք բօսթա իւճրէթ իշխն	100

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐԻՆ ԻԹԹԻՖԱԳԸ

(Բաբա հաղթէթ իշխնին կոնդակընըն տէվաթը)

Իմտի շու նէթիճէ հասըլ օլունաթ քի, Բիւլիսէի քէնտի միգաճարընա մուվաֆըզ հիւքմ իտէնէր, վէ անը կիզլէնմիշ վէ ասլա կէօրիւնմէզ կիպլի ֆարզ իշխնէնէր իւլէ Բիւլիսէի, պաղը կէօնա թէթիպաթ վէ թալիմաթը վէ խարիճի ախնէրի հաիզ օլան, ֆազաթ Ալլահըն լուծֆ ու աթիւնէլէրինին տալի մուխալէսինտէն մահրում պուլունան, վէ եէվ մի վէ ալէնի հիշ պիր նիւմաիշ իւլէ հաեաթը ֆէվզէլատէի իլահիեթէի հաիզ օլունաթը իսպաթ իտէմէնէն պիր թէթսիսաթը ինսա նիեթ կիպլի նազար իտէնէլէր պիւլէր վէ թէօհ մէթը պիր եանըլըզաթ պուլունաթը:

Նալընըզ վիճուա վէ եալընըզ ըուհ ինսան թէնէլիսէ միւգթէթի օլունաթը կիպլի, մէզ քիւր իքի էֆէթար տալի հաղթէթի իսանըն Բիւլիսէսինէ ուեամազ. նասըլ քի ըուհուն վէ ճիւսին եազընէն պիրիլի թալիեաթը ինսանիէ իշխն օլունաթը օլունաթ, պուլուն կիպլի տէ մէզքիւր իքի մատտէնի ճէմի վէ պիրիլի, հազըզի Բիւլիսէ իշխն հէր հալտէ էլզէմ տիր Բիւլիսէ, նէվիմա պիրուն պիր ճէսէտ օլմանըզ, Բիւլիստուն ճիւսի տիր, վէ անըն ֆէվզէլատէ էօմրիլ իւլէ ճանլանմը տըր Բիւլիսէնին ըէիսի վէ նիւմունէսի օլան Բիւլիստուն պիւլէ թէթիլ տէյիլ տիր, էկէր քէնտիսինէ, Ֆօթիուս իւլէ նէստորուն թարաֆտալարընըն տէտիքէրի կիպլի, եա եալընըզ ինսանի վէ կէօզէ կէօրիւնիւր խասիեթ ու թալիեաթը եալուս Մօնօֆիլիթէրին տէտիքէրի կիպլի, եալընըզ ալլահանի վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ նազարըլա պազըլըրա: Լաքին Բիւլիստուն, կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէնէն իքի թալիաթըն պիրիլիլէն վէ հէր իքիսիլէ պէրապէր պիր տիր, պու սուրէթլէ քէնտիսինէ էպրարի ճիւս մի իշպու շարթիա հազըզի Բիւլիսէ օլունաթ, կէօզէ կէօրիւնէն գըսալար քէնտի գուվէթլէ:

Ինի վէ հաեաթլարընը ֆէվզէլատէ աթիւնէրտէն վէ տիկէր կէօզէ կէօրիւնմէնէն մատտէլէրտէն ալըրար, վէ խարիճի գըսալարըն ալըլ խասիեթի մէզքիւր պիրիլիքտէն իւլէրի կէլիւր:

Ֆազաթ Բիւլիսէ, ճէնապը Հազըզն միւրաթը վէ էմրիլէ պիօղլի օլունաթ, տիւնեանըն սօնունա գատար տա, արասը հիշ քէսիլ մէքսիլին պիօղլի գալաճաթ տըր, եօգսա շիւպ հէսիլ տալի օլարաթ թէթսիս օլունաթը օլմազտը, վէ սալիք օլունաթը էնճամը պիւլէ վազթընա կէօրէ մահտուն պուլունաթ իտի քի, հէր իքի նէթիճէ տէ հազըզէթէ մուղաեիր տիր: Իմտի, կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէնէն մատտէլէրին պու սուրէթլէ պիրիլէմէսի, Ալլահըն միւրաթըլա Բիւլիսէնին թալիեաթ վէ թէնէլիաթը ալիեթսինտէ մէվճուս օլունաթընտան, պիւլիթալի պիւզգաթ Բիւլիսէ իմթիտաթ իթիքէ, օ տա իմթիտաթ իտէնէլէ տիր:

Իշխն պու սէպէպլէ Ս. Յովհան Ոսկեբերան պիւզէ շէյլէ տէմիշ տիր. Բիւլիսէսինէն ասլա ալըլմա. Բիւլիսէսինէ գուվէթլի պիր շէյ եօգ տուր. սէնին իւմիտին Բիւլիսէ տիր, իւլէսըն Բիւլիսէ տիր, սըլընաճաթ եէրին Բիւլիսէ տիր: Բիւլիսէ կէօքտէն եիւքսէ վէ տիւնեաթան կէնիշ տիր: Օ ինթիեարլանմազ, անըն տիրիլի կէպէտի տիր: Պէյօղլէնէ Բիւլիսէ շէրիֆ, անըն սարսըլմաեան մէթանէթիլի պիւզէ կէօթէրմէլ իշխն, անը պիր տաղ թէսիսէ իշխն տիր:

Ս. Օգոստինոս շէյլէ իւլալէ իթմիշ տիր. «Տիւնիլիքէր խրիսթիան մէզհէպիլին տիւնեաթա պիր միւտտէթ տէվամ իտիպ, սօնրա մահլ օլաճաղընըզ գանն իտէրլէր Հալպու քի, խրիսթիան մէզհէպիլ, կիւնէլին տօղմաթը վէ պաթմասը տէվամ թալիքէ, օ տա տէվամ իտէնէլէ, եանի վազըլմարըն ճէրէեանը սիւրտիւքէ, Ալլահըն Բիւլիսէսի, եանի Բիւլիստուն ճիւսի տիւնեաթան ասլա մահլ օլմաեաճաթ տըր:» Այնի Բէտէր տիկէր պիր եէրտէ տէ շէյլէ տիւնէօր. Եկէր թէմէլի սարսըլըրա, Բիւլիսէ տէ սարսըլաճաթ տըր, լաքին Բիւլիստուն նաճըլ սարսըլապիլի, Բիւլիստուն սարսըլմաթըճա, Բիւլիսէ տէ տիւնեանըն սօնունա տէկին սարսըլմաեաճաթ տըր: Նէրէտէ տիրլէր անէր քի, Բիւլիսէ տիւնեաթան մահլ օլմաթ տուր» տէրլէր, «մատէմքի օ սարսըլմաթա պիւլէ տէյիլ տիր:»

Իշխն, հազըզէթի արաեան պու թէմէլէր

Իւզէրինէ կիւվէնմէլի տիր: Բիւլիսէ՝ էֆէնտիւ միգ Յիսուս Բիւլիստուն թարաֆընտան թէնէլի վէ թէթսիս օլունաթը տուր. պիւնապէրին Բիւլիսէնին խասիեթի թէտգիզ իթտիկիմիզտէ, պաղըճա մատտէ՝ Յիսուս Բիւլիստուն նէ եարմաթ իսթէտիկիլի, վէ հազըզէթտէ նէ եարմըլ օլունաթըն պիւլմէլէ կէրէք տիր: Իշխն պու գալտէ իւզրէ պաղըճա Բիւլիսէնին պիրիլիսինտէն պահս իթմէլէ լազըմ օլունաթ, պիւզ տէ, մահա ումունա մէնֆաթը իշխն, իշպու թահրարաթ լարտա պունա տալի պաղը շէյ սէյլէմէի ֆալտէլի աւտ իթտիք:

Էվլէթ, Յիսուս Բիւլիստուն հազըզի Բիւլիսէսի պիր տիր. ազիզ Բիւլիսէպարտա ալէնի վէ բէք շօգ օլան խալաթլար, իշպու նօգթա եր քեաֆթէի ֆիքրէրտէ օլ տէրէնէ թաստիգ իթմիլէր տիր քի, հիշ պիր խրիսթիան պունա գաղը կէլմէնէ ճէսարէթ իտէմէլէ: Լաքին պու պիրիլիս խասսէսին թայեին վէ իսպաթ իթմէլէտէ, շօգլար տիւրիւ տիւրիւ եանըլըզլարա տիւլէրլէր Տէյիլ եալընըզ Բիւլիսէնին պաղանկընը, իւլա թէնէլիաթըն պիրիլին թէթէրուաթը, սէրպէսթ պիր միւրաթըն թայեին իշխնիլի անվալէ ախտ տիր: Իմտի թէթմիլ մէսէլէ, հազըզէթէն նէ եաբըլըլ օլունաթըն պիւլմէլէտէն իպարէթ օլունաթ, վէ Բիւլիսէնին նէ՝ սուրէթլէ պիր օլապիլէնէ կիւնի արաթըլմաթ օլմաեաթ, անճաթ Միւսսիսի թարաֆընտան պունա նէ՝ կիպլի պիրիլէ սըֆաթը վէրիլմէլէ իսթէնիլիսինի թէհարրի իթմէլէ լազըմ տըր:

Շու հալտէ, էկէր վուգուաթլարը թէտգիզ իտէրսէք, թաստիգ իտէրիլ քի, Յիսուս Բիւլիստուն ասլա էյլէ պիր Բիւլիսէ թասմիլ վէ թէթսիս իթմէլէ տիր քի, պունա թէնէլի տէն միւթէատտիտ ճէմաթլար, պաղը ումունա շէթլէրլէ պիրիլի պիրինէ պէնգէսինէր, ֆազաթ եէկտիկէրինտէն ալըլ օլունաթ, վէ արալարընտա, թէլգիլի տին ըիսպէսինտէ, «Պիր Բիւլիսէնէ ինանըլմա» տէյիլ իթիւաթ իթտիկիմիզ վահտէթ վէ իթթիֆազը Բիւլիսէնէ վիրէպիլէն պաղար իւլէ պաղը օլմաթըլար: Բիւլիսէ՝ քէնտի խասիեթիլի վիրիլէ իշխնտէ թէթսիս օլունաթը օլունաթ, հէր նէ գատար թալըլար պունա բէք շօգ մէզհէպիլէր թազսիլմէ սալ իթմէլէր, եինէ Բիւլիսէ պիր տիր: Իմտի աթիլ վէ գաթիլէ Բիւլիսէսինին պիր օլունաթընտէ, վէ խասիեթէն, հիսսիեաթէն, մէպտէթէն վէ ասալէթէն պիրիլի հաիզ պունաթընտէլունա պէեան իշխնիլէ:» (Տէվաթի)

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՐՈՉԻՆ ԱՌԹԻԻ

Բաւական նշանակիչ իրողութիւն մըն է Հայ Կաթողիկէ Վարդապետեան մ' օտար լեզուաւ քարոզելը: — Երէկ առտու, Գողգոթիական Դեսպանատան յատուկ Սէն Լուի եկեղեցին Փափագեան Գեր. Ներսէս վարդապետը աւուր պատշաճի քարոզ մը խօսեցաւ: Աստուածամօր յատկացեալ ներքող մըն էր արտասանածը, զոր համակրելի երիտասարդ բնմասցն զիտցաւ իրեն սովորական ճարտասանութեամբը քրաւիչ ընծայել: Կէս ժամ ունկնդրաց առջեւ պարզեց ամենա մաքուր գողգոթիէն լեզուաւ Արեւմտեան և մանաւանդ Արեւելեան Եկեղեցեաց Քրիստոսամօր համար ունեցած քարաւոր ջերմաւանդութիւնը: Լատինական բեմին մը վրայէն լսել Ներսէսի Շնորհալուոյ, Համբողջացիի և շարականաց վեհիմաստ վկայութիւնները, անուշիկ ու մեղմազմտ խօսքերը, կարծեմ թէ խիստ քիչ անգամ կը պատահի և խորապէս կրնայ ներգործել այդ եկեղեցիին ոչ օտար անձին վրայ:

Ի Սէն Լուի, որ արդէն բաւական յուշարար յիշատակներ կը զարթուցանէ առ մեզ, քանի որ Մխիթար Աբգարայրը հիւրընկալած է իր պատերուէն մէջ, կան 15ի չափ կղերական Հայ ուսանողներ, Ընտիր և հաստատուն կրթութեամբ, գիտութեամբ և անանցանելի առաքելական եռանդեամբ օժտուած Մշակներ պիտի ունենանք մօտ ժամանակներս, քանի որ մեծ հաստատութեան մը կ'աշկերտին և ունին Հայերէն ու Տաճկերէն լեզուաց (1) ուսուցիչ մը, մեղի ծանօթ Փափագեան Տէր Հայրը: — Կորովի նկարագիր, առողջ սկզբունքներ, ընդարձակ գիտութիւն և մեծ հանճար եկած միացած է տակաւին այս երիտասարդ վարդապետին վրայ: քանի անգամ որ տեսնուեցայ իրեն հետ, գիտցայ իրեն առաքինութեան ու այլազան գիտական ծանօթութեանց տեղեակ ըլլալ և օգտուել անգամ իրեն բարեկամութեան:

Փափագեան վարդապետն Սէն Լուի կղերանոցին մէջ աշխարհիկ քահանայի պարտաւորութեանց բեռն իրեն վրայէն նետած, բոլորովին մեկուսացեալ կեանք կը վարէ: Գիտութեան նուիրած իրեն ետը, հասնապագօր կը ճոխացնէ իրեն գիտելիքները: Զի կարծուի սակայն որ Ներսէս վարդապետն այդ կղերանոցի մէջ առած է իրեն գիտութեան:

(1) Այս կղերանոցին մէջ կ'աւանդուի տաճկերէն լեզուն: Գոհ ենք որ Հաստատութեան վարիչները ամենագործնական եղանակաւ ընթանան եւ տաճկերէնի կարեւորութիւնը, քանի որ վարդապետներն, ապագային ստէպ հաղորդակցութեան մէջ կրնան ըլլալ բարեխնամ Տէրութեան հետ Երկրիս պաշտօնական լեզուն չ'աւանդուելը սխալ մըն է: Ուրախալի է թէ սոյն պէտքը զգալի եղած է նաեւ Վենետիկ և մանաւանդ Վիեննա, ուր սկսուած է տաճկերէնի դաստանդութիւնը, եթէ լսածնիս ստոյգ է:

Թիւնը և ստացած բեմասացութեան գոհումը ինն արուեստը: Ո՛չ, Պէրպէրեան վարժարանին պատուարէր աշկերտներէն է և միայն հոն կատարեալագործած է մայրենի լեզուն և գողգոթիէնը: պատիւ Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ.ին որ Ազգին այսպիսի ընտիր Անձ մը կրցած է պարգեւել: Ի սրտէ բողոքացի որ Պէրպէրեան էֆ.ին անձամբ ներկայ գտնուեր հաստատուելու համար Ներսէսիկին ճարտարախօսական բնածին տաղանդին արտայայտութիւնները:

Ինծի ըսին թէ արդէն երկու չաբաթ յառաջ կղերանոցին երկու Հայ կիսասարկաւագները գողգոթիէն լեզուով քարոզեր են հոծ բազմութեան մ' առջեւ: Ինչո՞ւ մեր Եկեղեցեաց բեմերէն ալ չի՞լսուին: Ինչո՞ւ ա՛խը քաշենք Քարոզչի մը: — Ներսէս վարդապետ Փափագեան, որ ամենէն աւելի ինծի սիրական և օգտակար եղած է իւր համոզակեր առատ փաստերուն, գաղափարաց բարձրութեան, առաքինի ոգիին և մանաւանդ արդի գիտութենէ ներշնչուելով թուած օրինակներուն և պատճառաբանութեանցը համար, պէտք է զմեզ ամրապնդէ հաւատքի մէջ և ցուցնէ ճշմարիտ գիտութիւնը:

— Մինչեւ երէկ առտու Սէն Լուի փողեր եկեղեցին վազած եկողներուն մէջ ի զուր փնտաւցի մերոնք: ո՛չ ոք կղերէն, ոչ ոք աշխարհականներէ, բաց ի այս տողերս հիւրընկալող թերթին Տնօրէնէ և Անարատ Յղութեան Բերց Նորընծաներէն: ցաւա՛ր՝ անտարբերութիւն, որ ըստ ինքեան զարմանալի չէ, քանի որ մենք չենք վարժած ի մանկութենէ քարոզ լսելու: Քանի որ միայն Մեծ Պահոց կիրակիները և ինչ ինչ տօնական օրեր քարոզ կը տրուի Հայ-կաթողիկ Եկեղեցիները, զարմանալու չենք եթէ առ մեզ կրօնական տղիտութիւն, թոյլ բարք և սկեպտիկ անհաւատութիւն կը տեսնուի:

Այս տողերս գրելուս սկզբնապատճառն ոչ այնչափ երէկուան գողգոթիէն քարոզին դրուատիքն ընել է, այլ խնդրել Սրբազան Պատրիարք Հօրմէն որ գոնէ ասկից վերջ պաշտօնապէս Փափագեան Տ. Ներսէս վարդապետը մեր եկեղեցիներէն միայն Քարոզիչ կարգէ: Շատերնիս ներկայ գտնուեցանք այս վարդապետին քարոզներուն: Ժողովրդական Քարոզչի մ' անուն ստացաւ առ մեզ Փափագեան Տէր Հայրը և զրաւեց ընդհանրութեան համակրութեան գրաւականը: արդի հոգեւորս համակրութիւնը մեծ դեր կը կատարէ: Հետեւաբար երիտասարդ վարդապետս իւր նոր առաքելական պաշտօնին մէջ հոգեւոր մեծամեծ մխիթարութիւններ պիտի սփռէ իւր շուրջ, ի մեծադոյն փառս Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ: ԴԻՏՈՂ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կրնն էրմէնի Բաթրիգիսանսինտէ, Բաթրիգ Սրբազան հաղթթիւրէրինի թաւթը

րիեաթթիւնտէ Խառն Ժողով ինթիմա իտէնէք տիր:

Թագսիմտէ միւնէտտէտէն ինչա օլունան Ս. Յարութիւն նամ էրմէնի քիլիսէսինի ընսմի թագսիսի՝ էօնիւմիւղտէթի բաղար կրննիւ ինրա իտիլէնէք տիր:

Բուսիա իմթէրթօրու հաղթթիւրի թարաֆընտան Տէրիստատէթ Բուսիա սէֆարէթի թէրճէման մուսվինի Հանդիւրեար Վիչէն էֆ.եէ Յիւննիւ բիւթպէտէն Սէնթ-Սթանիսլաւ Նիւնընըն իհտա պօւյրուլտուղունու եազմը իտիք:

Վիչէն էֆէնտի՝ միլլիթիմիզ միւթէպէր ֆաթիլեալարընտան օլուպ, 7-8 օէնէտէն պէրու մէղքիւր սէֆարէթթանէտէ միւսթախտէմ օլտուղու հալտէ, խըտէմաթը մէմտուհէսիլէ մազհարը թէվէննիւ օլմուլ օլմառըլա, պու քէրրէ միւլարիլէյի իմթէրթօր հաղթթիւրի թարաֆընտան պիթթագտիր, շու եօլտա թալթիֆ իտիլմէսի՝ քէնտիլէրինի թանընալարըն պիլխասաւ մուհիպի մէմուտիլէթ օլմուլ տուր: Պիզ տալի արզը թէպիլքեթթը խալիսանէ իյլէրիզ:

ԽԱՐԻՃ ԻՅԷ

ՍԵՆԹ ԺԱՆ ՏՄԱՐԳ

Թարիխանաւա մալիւմ օլտուղու իւզրէ Յրանսա, 15իննի ասրըն իլք սէնէլէրինտէ բէք ֆէնա ահվալ իշինտէ օլուպ, 7ննի Շարլգրալըն հիւքիւմէթի, անճագ իսմէն օլտուղու, վէ Յրանսաւա, Ինկիլիզէր հիւքմիթմէքտէ պոլուլունտուղու հալտէ, հէր թարաֆտա հէմ մէզէլլէթ, հէմ զարուրէթ տէվամ իթմէքտէ իքէն, Տօմրէմի գարիեթսինտէն պիրքէյլիւնիւն գըզը օլան ծան տ'Արք, հէնուլ 14 եաշարընտա օլուպ, պիր իլհամը իլահիեթ թապիլիյէթիլէ, Յրանսաւը գուրթարմագ վէ Յրանսա գրալիեթթինի իպգա իթմէք իւզրէ, բէք չօք միւլէլիւթիլէ գրալ Շարլըն հուզուրըն չըգմագ չարէսինի պուլմուլ, վէ քէնտիսի, էրքէք գըեաֆէթինէ կիլիպ, աչ պիր միգտարտան միւրէքքէպ պիր ֆըրգա ասքէրին գօմանտանլըզըն տէրիւհտէ իտէրէք, Օրլէանըն մուհասէրէսի էսնասընտա մուհարէպէեէ կիրիշմիլ, վէ պէլտէի մէզքիւրէի ինկիլիզէրտէն գուրթարմագը կիպի, Բարիսի տալի գուրթարմագ իսթէմիլ իսէ տէ, գրալ Շարլպուլունա գարըն տուրտուղունտան, օ նիեթթինտէն ֆարիզ կէլմիլ, վէ գրալ Շարլըն գրալիեթթինի Բէյյա չէրինտէ թագսիս իթտիրմիլ տիր: Անճագ քէնտիսի, պիր արա ասքէրի թարաֆընտան թէրք օլունմասըլա, մուհարէպէնին չէտիտ պիր գէմանընտա եարալանարագ, Ինկիլիզէրին էլիէ կէշմիլ, վէ անէր թարաֆընտան, Բուան չէհրինտէ, ախը ինթիգամտ տիրի տիրի եազըլմըլ տըր:

Մագսէտիմիզ՝ միւմալիլէյհանըն թէրճէմէի հալիսի եազմագ օլմաեղպ, չիւնքի մուֆասաւ օլաճաղընտան, մահպա, տահա կէչէն սէնէ Գթօլիք Գիլիսէսի աղիզէլէրի սը:

րաւորնա կէշիրիմիւն օլան իշպու գահրամանէր մէշհուրէնին իպգաթի զիբրի ճէմիլի մագսէ-տիլէ, Յորանսանըն Բէյմա չէհրինտէ րէքդ ի-տիմիւն օլան հէյթէլինին, զիյրտէ նէշր իտի-լէն թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլաճաղը իւզ-րէ քիւշաւը միւնասիպէթիլէ պու գատար ճըզ մալիւմթըն իթասընը թէնսիպ իլլէտիթ:

Բէյմա 15 յուլիս.— Սէնթ ժան տ'Արգըն իպգաթի նամը իշին րէքդ օլուան հէյթէլին րէսմի քիւշաւընը իճրա իթմէք իւզրէ Մ. Յօր պու սապան պուրաւան կէլմիշ, վէ մէյ-քիթաէ միւթէսարըլթ իլէ տիկէր մէմուր-լար թարաֆընտան իսթիգալ օլուանարագ, միւթէսարըլթը տարիսինէ կիթմիշ տիր: Սապահլաւըն պիւնիւք քիլիսէտէ, գարտի-նալ Լանթէնիէօ վէ պիլճիւմէ միլթիւն վէ ասքէրիւնէ մէմուրլարը հազըր օլուալարը հալտէ, ախի րուհանի իճրա իտիմիւն, վէ էյլէտէն Ծ սաաթ սօնրա հէյթէլի մէքքիւր քիւշաւտ օլուանուլ տուր: Պու հէյթէլի Մ. Բօլ Տիւպոււն՝ ֆէվզէլատէ սէնաթթընարա-նէ վէ կիւզէլնէ իմալիթմիւն, վէ Բարվի տիւ-նօթր-Տամ մէյտանընտա եարըլմը պիր սէտտ իւզրիւնէ րէքդ օլուանուլ տուր:

Հէյթէլին քօնմուշ օլուալու սէտտին պիր թարաֆընտա, Վէնթ ժանթ-տ'Արգ, Յորանսա, Իեանէի միլիէն, Բէյմա ագատէմիսը, 1886 1896 լաֆլարը, վէ տիկէր թարաֆընտա, 1426 յուլիս 17 թարիսի հէքք օլուանուլ տուր:

Ալաֆ. սաաթ 5տէ Բէյսի ճիւմհուր Մէ-գօն տ'Օր օթէլինտէ հազըրլանան տալիէի մախսուսէն կէլմիշ, վէ քիւլիւնէթիլ իսալթ Թօլանըպ, չէվզի մախսուս իղհար օլուանուլ տուր: Հուզըրըն, 100 քիլոտէն զիեատէ օլ-ուալու թախմին իտիմիւն, վէ էվզէլ էմիր-տէ հարպիւնէ նազըրը պիր մէգալէ իրատ ի-տիպ, ֆէվզէլաւտէ ալգըլանմը տըր: Պա-տէհու Բէյմա տալիէի պէլէտիէսի Բէյսի տալիս պիր մէգալէ իրատը իլէ, իշպու րէս-մի քիւշաւտա հազըր պուլուանաւա թէնէզ-զիւլ իթմիւն օլուալուանտան տօլաւը րէյիսի ճիւմհուրա պէհանը թէլէքքիւրաթ իլլէմիւն տիր:

Միւմալիլէյնի միւթէագըպ հէյթէլ քօ-միսիօնու րէիսի տալիս պիր մէգալէ իրատ իտիպ, Ուէնթ ժան տ'Արգ հազըրլանտալաղը մալիւմթ վէ ճէմ օլուան իեանէնին միգ-տարը վէ սարֆիւթըն հազըրլանտա իլգահաթ վէրմիւն տիր:

Հէյթէլին իւզրիւնէ աթըլմը օլան քէր-տէ գալաւըրըլաղտա, մուսիգիլէր ժան տ'Արգըն նաղմէի գահրամանանէսին թէրէն-նիւմ, վէ իւշ երեզ իսանէնտէ Սէն ժան տ'Ար-գըն պէսթէսինի թէլանին իթմիւն տիր: Էհալի իթիսին տէ ֆէվզէլաւտէ պիր չէվզ իլէ վէ թէքրար թէքրար ալգըլաւմըլար տըր:

ԹԵԼԵԳՐԱՖԻԿԵ

Մատրիտ 15 յուլիս.— Ընդիսի վիւթէլա Մ. Գանօվա՝ Իսթանիւ հիւքիւմէթիւնին Գու-պտաւ իսլաւաթը միւթէմէլէ իճրա իթմէք

նիւթիւնտէ օլուալուան, վէ պու իսլաւա-թըն, իտարէնէ ուսուլը մէրքէլիէթէ միւթ-թէնի օլաւաղընը, անճաք ճէպիլիտէ սասի-լին իպգասընտան էվզէլ իշպու նիւթիւն մէվզըր իճրաւէ վաղ օլուանաւաղընը պէհան իլլէմիւն տիր:

Իշլ.— Ալմանիա պաշ վէքիլի քիւնս տը Հօնէլօնին Ալմութրիա իմթէրաթօրու իլէ միւթէագընտա քօլիթիգաւա հէյթմիւնէթ իս-նաւտ իտիմիւն տիր:

Բօմա.— Պու կիւն Մ. Վիսգօնթիւ-Վէ-նօթա պուրաւաւ պէլլէնիէթ: Միւմալիլէյ-լին խարիճիւնէ նէգարէթիւնի գապուլ իտէ-նէկի մէմուլ տուր: Բարլամէնթօ պու աւըն Չիլիտէ ագաթ իճթիմաւէ տալթ օլուան-մուլ տուր: Օգուանաւա վիւթէլա պէհան-նամէսինտէ իթթիթագը միւսէլլէսին իւ-զըմը տէվաւմընտան պահս օլուանաւաղը մէր-վի տիր:

Պիւքըրէլ.— Ալմութրիա իմթէրաթօրընը, Թուանտա Տէմիր-գաթուլար գանալընը րէս-մի քիւշաւտանտան սօնրա Բուանիաւա տ-գիմէթէ, գրալ Ծարլը զիեարէթ իտէնէկի-նի Յիւմէնէպլաթ զաղէթաւընտան նաղէլէ տէրճ իլլէտիկի սըրաւա, Տօպիւնիցա նա-ցիօնալա նամ նիւմ րէսմի Բուանիա զաղէ-թաւը՝ պու զիեարէթիւն մանէալ աղիմէսինի իշար, վէ Բուանիաւըն, էվթօթա քօլիթիգա-վէ միւթէագընտան մուհաֆազաթ իշին մուհիմ պիր մույիւն օլուալուան թա-տիգ իտէր մէվզըրիւնէ էնէմիւնէթիւնի զիթը իլլէմիւն, վէ Ալմութրիա իլէ Բուանիա պէյ-նիւնտէք միւնաւալաթըն պիր հիւսնի հալէ վաղընտ մուվաֆթագ օլուալ պուլուան Ալմութրիա—Մանար խարիճիւնէ նաղըրընէ էվաւթընտան տալիս պահս իտիպ, իսթա-մընտա, Ալմութրիա իմթէրաթօրընը քէմալը չէվզ վէ միւնէթտարի իլէ իսթիգալ օլու-նաւաղընը իւզլէ իլլէմիւն տիր:

Բարիս 16.— Տիւք տ'Օրլէն իլէ արշի-տիւշէս Մարի Տօրօթընը նիւնալարը րէսմի պու կիւն րէսմէն թաստիգ իտիմիւն տիր:

Բօմա.— Մ. Վիսգօնթիւնի իթալիա խա-րիճիւնէ նէգարէթիւնէ թայիւնիւնտէն տօլաւը Յորանսա իլէ իթալիա տրասընտա եաղըլըզ հուսուլէ կէլնէկի իւմիտ օլուանաւաղտա տըր:

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Թօքանէի աւիրէ էրգազ գալէմի միւ-տիրի Բիթաթ էֆիէն ուլէա սանիսի. Սէլա-նիթ վէ Գօսօվա ճիւնթիլի էրգազը ասքէ-րի միւթէահիւտլէրիւնտէն Եուսուֆ աղա իլէ Շապան էֆիէն ուլէա սանիսի: Տարիէի ա-քէրիւնէ միւթէահիւտլէրիւնտէն Հիւսէյին էֆիէն սանիէն սանիսի րիւթպէլէրի թէվ-ճիւ. Պապը Ալի իսթիլարէ օտաւը մուսիւն-իկի՝ Լօնտրա սէֆարէթի սէնիէսի Յիւնիւ-քաթիպի Յիւրիտ պէյէ. Խարիճիւնէ նէգա-րէթի չիթրէ գալէմի միւթէահիւտլէրի մուա-վիւնիկի՝ Թահրիրաթը խարիճիւնէ գալէմի իսլիլէֆաւընտան Զիա պէյէ. Խիւտալէն:

տիկեար վիւաւէթիւնտէ էտրէմիտ գայմա-գալըլը՝ Տիմիլթօգա գայմագաւը Լութֆի էֆիէն. էտիրնէ վիւաւէթիւնտէ Տիմիլթօգա գայմագաւըլը՝ էտրէմիտ գայմագաւը Շէվ-գի էֆիէն թէֆլիզ. էրքեանը հարպիւնէի ումուլիւն տալիսի Յիւնի չիւպէսի միւտիրի Ահմէտ Նուրի րաշաւա ֆէրիդի, Մէթ-թէպի հարպիւնէի Շահանէ սիւարի մուալլի: մի միւրալայ իսմայիլ պէյէ միւրիլիւալըզ րիւթ-պէլլէրի թէվճիւն պուլլուլմուլ տուր:

Պու կիւնթի թիւրքէն զաղէթաւարա, նիւթալիւն, րէտիֆ վէ համիտիւն ալալարը-նա մէնսուպ րէք չօգ զապիթանըն թէրֆի թիւթ պէ իթալէրի կէօրիւլմիւն տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Բէսմի.— Սաւէի գուտրէթաւէի հաղթ-թի Խիւաֆէթընաւիտէ Խիւտալէնտիկեար, Հալէպ, Թրապիզօն, Գօնիա, Պիթլիս, Մա-մուրէթ իւլԱղիզ, Տիեարպէթի, Գապէ-մօնի վէ Ատանա վիւաւէթիւնտէն տալի իւլա ու սասիլին պէր քէմալ օլուալու մա-գաւը Սատարէթէ յուլիս 3 թարիսիլլէ վի-րուտ իտէն թէլէկրաֆաւտան աւալըլմը տըր:

— Բարա հաղթէթլէրին Տէրիսաւաթէթ վէ-քիլի մօնսէնթօր Պօնէթթի ճէնապլէրի, չը-գան սէնէ աշվալը սըհիւնէսի սէպէպիլլէ Յորանսաւա Վիլի գալլընալարընա կիթմիւն, վէ պուլուան նէթիճէլէրիւնտէն մէմուլէ գալ-մըլ օլուալու ճիւնթիլէ, պու սէնէ տալի օլ ճանիպէ աղիմէթէ գարար վէրիպ, տիւն-քի կիւն չէհրիպիտէն մուֆարաթ իթմիւն օլուալու իշիտիմիւն տիր:

Միւլարիլէյն, Վիլիտէն Բօմաւա աղի-մէթ, վէ Բարա հաղթէթլէրիլլէ պատէլ միւ-լաղաթ Տէրիսաւաթէթէ ալտէթ իլլէնէնէք տիր:

— Ալմութրիա Լօյտ գուաւանտանըն Տէ-րիսաւաթէթ պաշ աւէնթէսի Մ. Լուշիօլլի՝ քէնտի իսթիաւաթ իւզէրիւնէ իշտէն չէթի-լիպ, էէրիւնէ գուաւանտանըն Բիրէ աւէն-թէսի Մ. Ժիւլ Պալօվիլ թայիւն օլուանուլ տուր: Տէրիսաւաթէթ աւէնթէթաւանտիւն մէ-մուրլարը՝ րէյիսիլլէրին իսթիֆասընտան տօլաւը հիւսս իտէկէլաթիւրի թէսսիւթէ վէ քէնտիւնտէ օլան րիւաւէթլէրիւնէ ալէա-մէթ օլարազ, միւմալիլէյն, Գըզ գուլէսի-նի կիւմիւլտէն մաւմուլ պիր թասիլիւնի իհտա իլլէմիւն տիր:

Մ. Լուշիօլլի՝ 40 սէնէտէն պէրու Լօյտ գուաւանտանըն խըտմէթիւնտէ պուլուան-մուլ տուր:

— Հանիա էօնիւնտէ պուլուան նէթիւն նամ Յորանսըզ գրուաղէթիւ, տիւն Թուլօնա միւթէվէնէնէն հարէթէթ իթմիւն տիր:

— Ինկիլթէրա սէֆարէթի մասլահաթ-կիւզարը, տիւն Պապը Ալիտէ խարիճիւնէ նա-ղըրը բաշա հաղթէթլէրիւնէ զիեարէթ իթմիւն տիր:

Մապաղիսի սօն սահիֆէտէ:

Մէջիտի	108 12
Պէշիք	103 20
Մէթալիք	98 20
Ինկ լիւսար	110
Բօլ Լաբրիւ	90
ՉՈ Փրանգլիք	87 17
Գրիսից	
Բուպլի Զեալրտ	8 58